

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De Vuernhero puero à Iudæis crudeliter necati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

DE VVERNHERO PVERO ET MARTYRE.

775

posset, quod post mortem Elphegus viueret, aridum lignum sub vnus noctis tempo-
re cepit frondere, & quod sero Dani telluri fixerunt, manè surgentes florere vide-
runt. Nihil ergo contradictionis vterius habentes Dani, certatim in amplexus defun-
cti ruere, crebra oscula figere, ceruices supponere, lachrymas & eiulatus emittere cœ-
perunt. Sublatum ergo corpus humeris inimicorum, ad arborem, eius triumpho insi-
gnem, deferunt, comitantibus innumeris signorum prodigijs, potenti virtute Dei ce-
lestis ostensis. Mox enim salus languidis innouatur, cæci illuminantur, surdi audiunt,
muti loquuntur, claudis gressus restituitur. Ibi etiam orationis domo super illum fa-
bricata, plerique Danorum magnates, in eadem regenerati, ad fidem Christi conuer-
tuntur. Cùm autem hæc omnia Londonienses per ordinem audiuissent, multa medi-
ante pecunia, corpus vsque Londonias transferentes, honorificè sepeliunt. Anno
autè Domini 1012. ad uesperascente sabbato paschalis hebdomada, sanctus Elphegus
cum martyrij corona 13. Calendas Maij, anno episcopatus sui septimo & ætatis suæ 59.
migravit ad Dominum. In eius autem mortis authores intantum ira Dei defauit, vt
quidam dux propria se manu interimeret, alius gutturi suo stylum infingeret, presbyter,
pertinaciter crucem abscondens martyris, gladio occideretur: alius eiusdem ordinis,
sandalia episcopi temerè portans, à dæmone coram omni populo vexaretur. Et factū
est, vt tam vehemens cunctos Danorū principes formido inuasit, vt vix eos terra te-
neret: sed maritimis se tempestatibus dantes, existimarent in pelago martyris iram ef-
fugere posse, quos ab eius ira tellus tueri non posset. Sed mox vt in altum perducti fue-
re, centum sexaginta naues, aduersis ventorum flatibus actæ, in profundum maris de-
mersæ sunt: porro sexagintaquinque ad ignotas appulsæ regiones, quasi qui insidiarū
gratia venissent, ab incolis miserabiliter interfecti sunt. Remansit tamen in Anglia pes-
simus Turkillus, malorum princeps, paucò tempore prædo futurus, sed in æternum
damnati spiritus præda mansurus.

Nota infi-
gne mira-
culum.

Multa fiunt
miracula.

Vitio diui-
na in eius
interfecto-
res.

Isabel
Mucum
Abolla
Mancipis

Non paruo tempore euoluto, venit princeps Danorum Canutus cum multo na-
uigio in Angliam, dissidensque ab illo propter quasdam res, malè ac perfidiosè actas,
quicquid residuum nefandi populi fuit, deleuit, ipsum ducem cum sex tantum nau-
ibus in Daniam fugauit. Qui cùm ad terram euasisset, suspectus Danorum princip-
ibus, nè intestina bella moliretur, statim per cuncta regionis loca agitarus, ad extre-
mum ab ignobili vulgo occisus, feris & auibus proiectus est. Post hæc verò princeps
Danorum Canutus, cùm videret populum suum ab exercitu Anglorum sine inter-
missione cædi, & propter rerum difficultatem ad deditionem ferè compelli, accer-
sit omnibus, qui ad se confugerant, sapientioribus Anglis, consuluit eos, quid cau-
sa esset, quod tot sibi aduersa accidissent. Qui omnes vno ore respondentes, dixerunt:
Prophetia est sancti martyris Elphegi: qui cùm à patribus tuis fuisset circumuentus,
prædixit eis, quod in regno Anglorum non perpetuò essent radices acturi, sed peiori,
quàm Sodoma, morte perituri. Nunc ergo si vis illum tuis temporibus reddere placat-
um, promitte illi, si felix fuerit rerum successus, te reliquias illius ad sedem eius ho-
noricè reportandas curaturum. Quod cùm firmiter promississet, post modicum
pacem obtinuit, post pacem, regni dimidium: post dimidium, totum. Cùmque ab
omni bellorum tumultu requies vndiquè data fuisset, recordatus est rex, quid B. El-
phego quondam promississet, & directa legatione, vocauit Egelnorthum archiepisco-
pum: qui corpus martyris, decem annis sepultum, incorruptum & inuiolatum re-
collocantes.

Canutus
Danorum
rex.

Turkilli ce-
des.

Nota mira-
culum.

HISTORIA VVERNHERI PVERI, AB IMPIIS

IVDAEIS CRVDELISIME NECATI, ET MVLTIS MI-

raculis clari, necdum tamen in Sanctos relati, ex MS. codice per

F. Laur. Surium mutata dictione descripta.

Vernherus puer pago Vuammenrato, qui à Baccaraco abest iti-
nere diei vnus, ortus est stirpe rustica, sed cultu Christi sanè no-
bili. Fuit autem religione Christianus, animo simplex, humilis,
pius, religiosus, puritate virginea ornatus, rustico opere victum
sibi parans, quantum quidem tenera sinebat ætas pueritiæ, & ex
ijs, quæ potuit acquirere labore suo, piè aliquid impertiens ege-
nis.

Aprilis 19.

Patria
Vuemheri.

Vitrici habet infestum sibi.

Miraculū.

nis. Habuit matrem deditam pietati, & in bonis studijs sibi fauentem, sed vitricum tum matrem, tum ipsum persequentem. Cuius ille infestum sibi animum deuotans, fugam iniit: cumque errabundus incederet, fame & siti valde afflictus, incidit in pastores, qui humanitate ducti panem ei dederunt: quibus ille rursus siti non mediocriter laborantibus, defixo in humum baculo, precibus suis fertur largissimum in Christi nomine fontem clicuisse. Veniens inde Treuericam Vesaliam, à perfidijs Iudæis illic commorantibus, callidè sèpè ad laborem euocatus est. Ille verò promptum se exhibens puerili simplicitate, infusus est ab illis humum deportare in profundum quendam terræ locum. Aduentante interim Paschali solennitate, dixit ei hospita sua: En propè est sancta parasceue: caue tibi, Vuernhere, ab impijs Iudæis. alioquì sine dubio illi te comedit. Respondit puer, spem suam in Deum præclare significans: Id verò ego committo Deo.

Iudæi enim immanissimis afficiuntur cruciamentis.

Vbi autem Dominicæ cœnæ dies adfuit, puer verè catholicus & Christo deuotus, prius confessus peccata sua, corporis Christi communionem cum multa animi deuotione percepit, eodemque die à fallacibus Iudæis ad opus insidiosè inuitatus est & plectus: ac deinde sacro parasceues die, quando Christiani omnes Christi amarissimam passionem commemorant, ei que condolendo sese humiliant, in innocentem puerum animi sui furorem odio Christi Iudæi feruissimè summa crudelitate effuderunt. Primò enim apprehensum puerum omni claudi facultate priuârunt, impresso in os eius globo plumbeo. Indè suspenderunt ad columnam ligneam, depressò in imum capite, sursùm erectis pedibus: idque eo consilio, vt corpus Christi, eo die sumptum à puero, ex eius corpore possent renouare & educere. Sed cum id frustrà conati essent, totos se contulerunt ad membrum mystici corporis Christi atrocissimè excarnificandum. Itaque multa eaque profunda eius corpori cum flagellis impressère vulnera: atque etiam cultro quodam, qui hodieque apud eius reliquias asseruatur, totius corporis venas barbara immanitate inciderunt, cum forficibus quoque summo cruciatu ex venis eius in pedibus, manibus, collo & capite sanguinem expresserunt, ita vt totus vulneribus confectus videretur. Mansit autem sanctus puer sic triduo suspensus ad columnam illam, donè sanguis fluere desineret. Interim multis modis impij Iudæi versabant corpus illius.

Index pecunia corrumpitur, negat opem pio puero.

Habebant autem Iudæi illi famulam Christianam, quæ clam vidit quæ ab illis gererentur. Igitur animi magno dolore impulsâ, acciuit iudicem Vesaliensem, eumque introduxit in locum illum, vbi pius puer tam immaniter tractabatur, ad eius inopinatum aduentum valde obstupescitibus Iudæis: qui tamen muneribus benè magnis euerterunt iudicem, vt auerteret sensum suum, & declinaret oculos suos, vt non viderent cælum, neque recordaretur iudiciorum iustorum. Cernens autem pius puer iudicem, exultabundus vt potuit suam liberationem postulauit: sed ille index iniustus, victus amore pecuniæ, pueri preces neglexit. Dixit autem ad eum puer: Si tu mihi opitulari non vis, opem mihi ferat benignus Deus, & sanctissima mater eius. Postquam ergo iudex abiit, & puer à Iudæis est interfectus, nocte tulerunt corpus eius, & per muros clam ascendentes, vt res nemini innotesceret, ad naues properârunt, Moguntiam ituras. Sed omnipotens Deus eorum callidos elusit conatus, ita vt rota nocte non nisi vnum milliare possent nauigando conficere. Orto indè sole, magno timore & tremore corripuntur, cogitanque anxij, quomodo possint martyris corpusculum abscondere. Neque enim ratio eis occurrit in aquas illud demergendi. Tandem conspiciunt prope Baccaracum cryptulam, spinis & vepribus obstitam, vbi nunc conditum cernitur Vuilhelmitarum cœnobium Vuindofdesbachium: atque in eam proiecerunt martyris corpus, & ocyus abierunt: sed Christus id diu latere nolens, mox

Diuinitus retardantur conatus Iudæorum.

Miraculis corpus pueri ostenditur.

sua illic miracula declarauit. Vigiles enim castrorum noctibus viderunt lucem illo loco: quod cum illi admirarentur, indicârunt alijs, statimque repertum est corpus, etiamnum suo tinctum sanguine: adductumque est, vt solent castrorum corpora, Baccaracum ad locum iudicij. Comperta autem rei gestæ veritate, cum omnibus admirationi esset odor suauissimus, à martyris corpore manans, tum etiam claritas nocturno visa tempore, summa deuotione illatum est corpusculum in sancti Cuniberti sacellum, quod est in colle prope parochiam situm: atque

atque ibi humatum est, vitta aurea capiti imposita in virginitatis testimonium: porro capiti supposito pulvinari serico, violis impleto. Additum est ad caput linteum serico ornatum, in signum innocentiae & sanctitatis eius: atque etiam instrumentum laboris sui. Denique monumentum eius, ut solet sanctorum, aliquantisper eminebat supra terram, & corpusculum eius reuerenter inclusum est in sarcophago cedrino, quod positum est in querno sarcophago solidissimo, fortissimis seris munito.

Mox autem vtriusque sexus hominum magna accurrit multitudo, visura tam stupendum nouae rei miraculum: Ihs vero foemina Christiana, Iudaeorum ancilla, quae ea, quae de sancto puero commemorauimus, & vidit & audiuit, ordine exposuit gestae rei modum & seriem, dixitque puerum triduo suspensum, & globo in os impresso clamandi facultate priuatum, flagellatum, incisum, sanguine eius in quandam vnam excepto, cum summa patientia & laudibus Dei spiritum reddidisse: se quoque in ipso poenarum ei illatarum initio iudicem aduocasse. Cum haec ita peracta essent, omnipotens Deus ilico sanctum puerum magnis & stupendis illustrauit miraculis: caecis visus, surdis auditus, claudis gressus, mutis loquela, aridis, paralyticis, leuicis & quibuslibet male affectis sanitas, & mortuis vita restituta est. Immo vero usque in praesens multiuaria per martyrem suum Christi miracula operatur. Passus est sanctus puer anno Christi millesimo ducentesimo octogesimo septimo, tertio decimo Calendas Maij.

Præclaræ ad eius monumentum educitur miracula.

ILLVSTRE MARTYRIVM S. SIMEONIS
EPISCOPI, VSTHAZANIS EYNUCHI, ET MVLTORUM aliorum, ex *Historiæ Ecclesiasticæ Sozomeni lib. 2. cap. 8. &c. interprete Iohanne Christophersono Anglo.*

VM tempore progrediente numerus Christianorum 21. Aprilis. apud Persas vehementer cresceret, adeo ut conuentus agere, & sacerdotes ac diaconos habere coeperint, hæc res non mediocriter offendeat animos Magorum, Magi apud qui velut tribus aliqua aut sacerdotalis stirps successio. Persas.

ne quadam religionem Persarum inde ferè ab initio administrauerant: Iudæos quoque permagna affecit molestia, qui præ inuidia, naturaliter quodammodo ipsis insita, religioni Christianæ semper infensi esse solent. Et ob eam causam Simeonem, id temporis Seleuciæ & Cresiphontis, vrbis in Perside primariæ, archiepiscopum coeperunt apud Saporem, tum regem Persarum, accusare, quod Imperatori amicus esset, quodque ei res Persarum proderet. Quorum calumnijs persuasus Sapores, primò omnium tributis immoderatis eò affligit Christianos, quod ipsorum quamplurimos voluntariam egestatem excolere nôrat. Deinde viris difficilibus & inhumanis illorum tributorum exigendorum potestatem dat: quò & inopia pecuniæ, & exactorum feritate coacti, suam religionem aspernari inciperent. de qua vna re summoperè ab eo laboratum est. Post hæc sacerdotes & ministros Dei gladio trucidari, ecclesias dirui, earum thesauros ac monumenta in publicum proferri, & Simeonem, ut regni Persarum & religionis proditorem, adduci iubet.

Voluntaria paupertas Christianorum.

Itaque Magi ope Iudaeorum, qui in ea re eos alacri animo iuuabant, ecclesias demoluntur, Simeonem compræhensum & catenis ferreis vinctum, ad regem deducunt: qui se ibi & spectatum & strenuum virum præstitit. Nam cum Sapores eum, ut daretur in quaestionem, introduci iussisset, neque veritus est quicquam, neque regem adorauit. Quare grauiter commotus rex, sciscitatur quid sit causæ, cur iam nequiquam ipsum adoret, cum antè id fecisset. Cui Simeones: Non antè, inquit, deductus eram ad verum Deum prodendum: & propterea non recusabam debitos honores regi præstare: at iam idem ipsum facere fas non est. Nam iam pro pietate & nostra religione decertatus venio. Quæ cum dixisset, iubet rex ut solem adoret. Quod quidem si facere velit,

Simeonis constantia.